

Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Zakład Chemii Analitycznej
Dorodna 16, 03-195 Warszawa tel. 0 22 / 811 27 37 Fax: 0 22 / 811 15 32
E-mail: rdybczyn@ichtj.waw.pl

POLSKI MATERIAŁ ODNIESIENIA LIŚCIE TYTONIU TYPU ORIENTAL (CTA-OTL-1)

przeznaczony dla potrzeb nieorganicznej analizy śladowej

Materiał został przygotowany ze świeżych liści tytoniu „Oriental”, zbieranych ręcznie, suszonych początkowo na powietrzu, a następnie w suszarce w 40°C. Materiał rozdrabniano w moździerzach agatowych, przesiewano przez sito o średnicy 80 µm, poddano ujednorodnieniu poprzez wymieszanie w plastikowym bębnie obracanym mechanicznie i po wstępnym sprawdzeniu jednorodności (XRF) rozdozowano do pojemników polietylenowych. Następnie przeprowadzono końcowy test jednorodności (test Fishera) porównując zawartość Co, Cr, Fe i Rb, oznaczoną za pomocą neutronowej analizy aktywacyjnej. Stwierdzono, że **materiał jest homogeniczny co najmniej dla próbek o masie $m \geq 100$ mg**. Materiał został utwalony za pomocą naświetlenia wiązką elektronów z akceleratora (energia 13 MeV, dawka 30 kGy). Wszystkie czynności przeprowadzono z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności w celu zminimalizowania możliwości zanieczyszczenia materiału metalami. Atestację materiału przeprowadzono na podstawie międzynarodowego porównania międzylaboratoryjnego, w którym wzięło udział 61 laboratoriów z 16 państw stosujących różne techniki analityczne. Wyniki opracowano za pomocą specjalnie napisanego pakietu oprogramowania SSQC i zespołu kryteriów kwalifikacyjnych.

CTA-OTL-1 - wartości polecane (atestowane)

Pierwiastki główne		Pierwiastki śladowe					
Pierwias-tek	Stężenie wt %	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)
Ca	3,17±0,12	Al	1740±290	Cu	14,1± 0,5	Rb	9,79±1,27
K	1,56± 0,05	As	0,539±0,060	Eu	0,038 ± 0,009	Se	0,153±0,018
S	0,732± 0,081	Ba	84,2±11,5	La	1,44 ± 0,16	Sm	0,229±0,052
		Br	9,28±1,06	Li	23,0 ± 1,8	Sr	201±20
		Cd	1,12±0,12	Mg	4470 ± 210	Tb	0,032±0,006
		Ce	2,69±0,30	Mn	412 ± 14	Th	0,348±0,054
		Co	0,879±0,039	Ni	6,32 ± 0,65	V	3,08±0,42
		Cr	2,59±0,32	P	2892 ± 134	Zn	49,9±2,4
		Cs	0,177±0,022	Pb	4,91± 0,80		

CTA-OTL-1 - wartości informacyjne

Pierwiastki śladowe							
Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)
Au	0,0018	Hf	0,18	Na	345	U	0,10
Cl	298	Hg	0,043	Sb	0,075	Yb	0,13
Fe	989	Mo	0,26	Sc	0,38		

Materiał został przygotowany i atestowany w Zakładzie Chemii Analitycznej Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej pod kierunkiem prof. dr hab. Rajmunda Dybczyńskiego i jest aktualnie dostępny w sprzedaży.